

สรุปผล
โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การถ่ายภาพแนวสารคดี
ในหัวข้อ “เชียงแสนวันนี้”
21 – 26 มกราคม 2551
ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

จัดโดย หน่วยความร่วมมือทางวิชาการฝรั่งเศส-อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ร่วมกับ สมาคมฝรั่งเศส-ไทย เชียงราย

สนับสนุนโดย

1. สถานทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย
2. หจก. กรีนวิงมาร์เก็ตติ้ง เชียงราย

สถานที่ ห้อง 306 อาคารศูนย์อาหารและกิจกรรมนักศึกษา (D1) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จ. เชียงราย

วัน/ เวลา วันที่ 21 – 26 มกราคม 2551 รวมระยะเวลา 6 วัน

ผู้เข้าร่วม

การสัมมนาครั้งนี้ได้ตั้งเป้าผู้เข้าร่วมไว้จำนวน 20 คน แต่มีผู้เข้าร่วมจริงจำนวน 30 คน ประกอบด้วย

- เจ้าของกิจการ จาก หจก. แม่จันค้าวัสดุ
- เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลแม่จัน
- ช่างภาพอิสระจากกรุงเทพมหานคร
- ช่างภาพอิสระจากประเทศฝรั่งเศส
- อาจารย์และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
- นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (ชมรมถ่ายภาพ)
- นักศึกษาระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

วิทยากร M. Nicolas PASCAREL ช่างภาพชาวฝรั่งเศส

ผู้แปล/ ผู้ช่วยวิทยากร

1. ผศ.ดร. สุนันทา ฟาเบรอ หัวหน้าหน่วยความร่วมมือทางวิชาการฝรั่งเศสฯ
2. Mrs. Flavie LEPOUTRE อาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศส จากสมาคมฝรั่งเศส-ไทย เชียงราย

วันที่ 21 มกราคม 2551

พิธีเปิด

ผศ.ดร. สุนันทา ฟาเบรอ หัวหน้าหน่วยความร่วมมือทางวิชาการฝรั่งเศสฯ ได้ให้เกียรติกล่าวเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ และท่านได้เน้นย้ำให้เข้าใจถึงจุดประสงค์ของการจัดงานว่า นอกจากจะเป็นการส่งเสริมความรู้ด้านการถ่ายภาพแนวสารคดีแล้ว การอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ยังเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของผู้เข้าร่วมอบรมที่จะได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของเมืองเชียงใหม่ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เชียงแสนกับมรดกทางประวัติศาสตร์ ความเป็นอยู่ปัจจุบันและอนาคตของเชียงใหม่กับการเปิดเมืองสู่เส้นทางการค้าและการท่องเที่ยวกับประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขง ฯลฯ ซึ่งผู้เข้าร่วมอบรมจะได้อ่านที่ภาพของเมืองเชียงใหม่ในแง่มุมต่าง ๆ ไว้ก่อนที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

การอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้กำหนดจัดขึ้นเป็นระยะเวลา 6 วัน โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความสนใจในการถ่ายรูปแนวสารคดี ได้เพิ่มพูนความรู้และฝึกฝนทักษะให้มีความชำนาญมากขึ้น รวมถึงผู้ที่สนใจทั่วไปได้มาพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์การถ่ายรูปกับช่างภาพชาวฝรั่งเศส M. Nicolas PASCAREL ผู้เปี่ยมไปด้วยประสบการณ์ อย่างใกล้ชิดอีกครั้งหนึ่ง

กิจกรรมภาคเช้า

เป็นการพูดคุยและเตรียมงานออกภาคสนามร่วมกัน วิทยากรเริ่มต้นด้วยการทำความรู้จักกับผู้เข้าอบรมทุกคนด้วยการให้แต่ละคนเล่าถึงประสบการณ์ และความนัดเกี่ยวกับการถ่ายภาพของตนเอง ซึ่งผู้เข้าอบรมส่วนมากล้วนมีประสบการณ์การถ่ายภาพอยู่แล้ว บางคนเป็นช่างภาพมืออาชีพ บางคนเป็นช่างภาพมือสมัครเล่น บางคนชอบถ่ายภาพเวลาไปเที่ยว และบางคนก็ไม่เคยมีประสบการณ์ทางด้านนี้เลย แต่สนใจและกำลังเรียนรู้ ฯลฯ หลังจากได้ทำความรู้จักกันแล้ว วิทยากรได้แจ้งกรอบแนวคิดของการทำเวิร์คชอปที่อำเภอเชียงแสน ซึ่ง concept ของการทำเวิร์คชอปครั้งนี้คือ “เชียงใหม่ในอดีต-ปัจจุบัน-อนาคต” โดยให้ทุกคนสร้างเรื่องราว (story) ขึ้นมา แล้วแต่มุมมองของแต่ละคนว่าจะมองเชียงใหม่ในแง่มุมใด เช่น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ เศรษฐกิจการค้า วัฒนธรรม ประเพณีและศาสนา สถาปัตยกรรม ฯลฯ และให้แต่ละคนส่งผลงานภาพถ่ายคนละ 20-25 ภาพ ในวันสุดท้ายของการอบรม เพื่อวิเคราะห์ถึงจุดเด่นและจุดที่ควรปรับปรุงในแต่ละภาพ

วิทยากรได้แสดงภาพถ่ายแนวสารคดีเกี่ยวกับประเทศกัมพูชา 2 เรื่อง ที่วิทยากรถ่ายทำเอง ให้ผู้เข้าอบรมได้ชมเพื่อเป็นแนวทาง หลังจากนั้นได้อธิบายถึงเทคนิคการถ่ายภาพสารคดี อธิบายการใช้กล้องแต่ละชนิดของผู้เข้าอบรมเพื่อให้สามารถถ่ายภาพได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมได้พูดคุยและซักถามในข้อสงสัยเกี่ยวกับการถ่ายภาพ

กิจกรรมภาคบ่าย

ผู้เข้าอบรมชมภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับการถ่ายภาพของเด็ก ๆ ที่อินเดีย เพื่อเป็นการสร้างแรงบันดาลใจและเป็นแนวทางในการทำเวิร์คชอปทั้ง 4 วัน ที่อำเภอเชียงแสน ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความพยายามของเด็ก ๆ ในการถ่ายภาพแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความฝันของเด็ก ๆ เกี่ยวกับการถ่ายภาพอีกด้วย

วันที่ 22-25 มกราคม 2551

ผู้เข้าอบรมลงพื้นที่เพื่อถ่ายภาพที่อำเภอเชียงแสน ตามเรื่องราว มุมมอง และความสนใจของแต่ละคนตามที่ได้วางแผนไว้ในวันแรก ก่อนที่จะแยกย้ายกันไปถ่ายภาพตามสถานที่ต่าง ๆ ในแต่ละวัน วิทยากรได้ให้คำแนะนำถึงเทคนิควิธีการถ่ายภาพที่เหมาะสมกับแต่ละสถานที่ว่ามีเทคนิคอย่างไรจึงจะได้ภาพที่สวยงามและมีคุณภาพดี ระหว่างถ่ายภาพวิทยากรก็คอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด สถานที่สำคัญของเมืองเชียงแสนทั้งส่วนที่เป็นอดีตและปัจจุบันที่ผู้เข้าอบรมให้ความสนใจถ่ายรูป ได้แก่ วัด ตลาด ชุมชน/ หมู่บ้าน ท่าเรือขนส่งสินค้า สามเหลี่ยมทองคำ ทะเลสาบเชียงแสน เวียงหนองล่อง ฯลฯ

วันที่ 26 มกราคม 2551

วิทยากรวิเคราะห์ผลงานภาพถ่ายของผู้เข้าอบรม เพื่อชี้ให้เห็นจุดเด่น และข้อควรแก้ไข รวมถึงให้คำแนะนำและเทคนิคที่เหมาะสมในการถ่ายภาพของแต่ละคน และได้เลือกภาพถ่ายของผู้เข้าอบรมคนละ 1 ภาพ เพื่อรวบรวมเป็นผลงานไว้จัดแสดงในโอกาสต่าง ๆ ที่ทางหน่วยงานจะจัดขึ้น หลังจากนั้นได้คัดเลือกผลงานของผู้เข้าอบรม 3 ภาพยอดเยี่ยมเพื่อรับรางวัลอีกด้วย

รางวัลผลงานภาพถ่ายยอดเยี่ยม 3 รางวัล คือ

รางวัลที่ 1 ได้แก่ นายภัทร กิตติศรีไสว นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

รางวัลที่ 2 ได้แก่ นายเอกสิทธิ์ บุญเลา เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลแม่จัน

รางวัลที่ 3 ได้แก่ นายก้องเกียรติ ต๊ะพรมมา นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ก่อนปิดการอบรมในครั้งนี้ ผศ. ดร. สุนันทา ฟาเบรอส หัวหน้าหน่วยความร่วมมือทางวิชาการ ฝรั่งเศสฯ ได้กล่าวขอบคุณและมอบของที่ระลึกให้วิทยากร พร้อมเรียนเชิญวิทยากรมอบใบประกาศนียบัตรแก่ผู้เข้าอบรมทุกคน และมอบรางวัลให้กับผู้ที่มีผลงานยอดเยี่ยม 3 รางวัล

ประโยชน์และผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

1. ผู้เข้าร่วมอบรมได้รับความรู้ วิธีการและเทคนิค ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการถ่ายภาพแนวสารคดี จากช่างภาพที่มีประสบการณ์สูง ซึ่งสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปประยุกต์ใช้กับการเรียนและการทำงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้
2. ผู้เข้าร่วมอบรมได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และความคิดเห็นด้านการถ่ายภาพซึ่งกันและกัน
3. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการนี้ ทำให้ผู้เข้าอบรมมีโอกาสได้เรียนรู้และซึมซับคุณค่าของเมืองเชียงใหม่ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ในแง่มุมที่หลากหลาย ผ่านการถ่ายภาพ
4. อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการเรียนการสอน
5. เป็นการสร้างแรงบันดาลใจ ให้อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ในการศึกษาและค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการถ่ายภาพ
6. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน สังคม และภูมิภาค

ข้อสังเกตจากการเข้าร่วมโครงการ

1. การอบรมในครั้งนี้ ได้รับความสนใจจาก อาจารย์ พนักงาน และนักศึกษาระดับปริญญาตรี - เอกของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง รวมทั้งผู้สนใจจากหน่วยงานอื่น ๆ จึงถือได้ว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้
2. วิทยากรมีความตั้งใจในการถ่ายทอดความรู้ เป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรอบรู้ และมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการถ่ายภาพเป็นอย่างมาก จึงสามารถให้ความรู้ คำแนะนำ และคำปรึกษาในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับวิธีการถ่ายภาพได้เป็นอย่างดี สามารถตอบคำถามหรือข้อสงสัยได้ชัดเจนและตรงไปตรงมาง่ายแก่การเข้าใจ
3. ผู้เข้าร่วมอบรมมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและซักถามดี มาก จึงทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง บางท่านบอกว่าได้มุมมองใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์จากวิทยากรและผู้เข้าอบรมด้วยกันเอง ซึ่งมีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน การทำงาน และการเรียน ได้
4. ผู้เข้าร่วมอบรมมีความประทับใจในสถานที่ การอำนวยความสะดวกของบุคลากร ความตั้งใจของวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้ซักถาม และการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดอบรมประเภทนี้ จะเป็นการดีมากถ้าจัดในช่วงวันหยุดหรือตอนปิดเทอม เพราะจะทำให้ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้อย่างลึกซึ้งในระดับที่สามารถนำไปใช้งานได้จริง มีเวลาฝึกปฏิบัติพอเพียง เมื่อมีปัญหาที่สามารถสอบถามวิทยากรได้ทันที
2. การจัดอบรมครั้งนี้มีประโยชน์แก่นักศึกษาที่กำลังเรียนการถ่ายภาพ หรืออยู่ชมรมถ่ายภาพ ดังนั้นควรมีการจัดอย่างต่อเนื่อง ในหลากหลายหัวข้อ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและเพิ่มทักษะให้กับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
3. ควรมีเอกสารประกอบเป็นรูปเล่ม เพื่อสะดวกต่อการเรียนและสามารถใช้เป็นคู่มือศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองได้อีกครั้ง
4. ผู้เข้าอบรมอยากให้มีการจัดอบรม/ สัมมนาครั้งต่อไปในหัวข้อดังนี้
 - a. เทคนิคการถ่ายภาพยนตร์
 - b. การถ่ายภาพในรูปแบบชุมชน , Portrait , event
 - c. การใช้โปรแกรมในการตกแต่งภาพถ่าย

ประมวลภาพกิจกรรม
การอบรมเชิงปฏิบัติการ การถ่ายภาพแนวสารคดี ในหัวข้อ “เชียงแสนวันนี้”
วันที่ 21-26 มกราคม 2551
ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

หน่วยความร่วมมือทางวิชาการฝรั่งเศส-อนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง -- รายงาน

